

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie z zażalenia pokrzywdzonego ppłk W.C. z dnia 14 lutego 2024 r. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt [...] o odmowie wszczęcia śledztwa po rozpoznaniu, na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 3 grudnia 2024 r., wniosków sędziów Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu:
ppłk P.S. od udziału w sprawie Kp 21/24,
ppłk B.S. od udziału w sprawie Ko 34/24,
płk Z.S. od udziału w sprawie Ko 36/24,
płk P.K. od udziału w sprawie Ko 37/24,
płk P.N. od udziału w sprawach Kp 21/24 i Ko 38/24,
płk D.B. od udziału w sprawie Kp 21/24,
ppłk A.G. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24,
płk P.T. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24, Ko 44/24,
płk A.C. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24, Ko 44/24, Ko 45/24,
oraz z urzędu

p o s t a n o w i ł:

1. na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 2 k.p.k. wyłączyć sędziów Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu:
 - ppłk P.S. od udziału w sprawie Kp 21/24;
 - ppłk B.S. od udziału w sprawach Ko 34/24, oraz Kp 21/24;
 - płk Z.S. od udziału w sprawach Ko 36/24 i Kp 21/24;

- płk P.K. od udziału w sprawach Ko 37/24 i Kp 21/24;
 - płk P.N. od udziału w sprawach Kp 21/24 i Ko 38/24;
 - płk D.B. od udziału w sprawach Kp 21/24;
 - ppłk A.G. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24;
 - płk P.T. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24, Ko 44/24;
 - płk A.C. od udziału w sprawach Kp 21/24, Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24, Ko 44/24, Ko 45/24;
2. na podstawie art. 43 k.p.k. przekazać sprawę Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu, sygn. akt Kp 21/24, do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie.

UZASADNIENIE

Ppłk W.C. wniósł do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa wobec ppłk A.W. z Wojskowego Sądu Garnizonowego w Gdyni w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k.

Wobec wyłączenia od udziału w sprawie lub złożenie wniosków o wyłączenie od udziału w sprawie przez wszystkich sędziów Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie i związaną z tym niemożność utworzenia w WSO w Warszawie składu sądu, o którym mowa w art. 42 § 4 k.p.k., Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie, zarządzeniem z dnia 8 czerwca 2024 r., sygn. akt Ko 26/24, zwrócił się do Izby Karnej Sądu Najwyższego o rozpoznanie wniosków złożonych przez sędziów WSO w Warszawie o wyłączenie od udziału w sprawie w trybie art. 42 § 4 k.p.k. in fine. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 4 września 2024 r., sygn. akt I Ko 58/24 wyłączył Sędziów Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie od udziału w sprawie Kp 5/24 oraz w sprawach dotyczących rozpoznania wniosków o wyłączenie poszczególnych sędziów (Ko 12/24, Ko 13/24, Ko 15/24, Ko 23/24, Ko

24/24, Ko 26/24) i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

Do składu Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu, mającego rozpoznać to zażalenie wylosowano kolejno sędziów: ppłk P.S., ppłk B.S., płk Z.S., płk P.K., płk P.N., płk D.B., ppłk A.G., płk P.T., płk A.C., którzy w trybie art. 42 § 1 k.p.k. złożyli żądania wyłączenia ich od rozpoznania tej sprawy.

Wobec braku możliwości utworzenia składu sądu do rozpoznania wniosków o wyłączenie akta sprawy Kp 5/24 Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu oraz wszystkie wnioski przekazano Sądowi Najwyższemu do rozpoznania w trybie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 655 § 1 pkt 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analiza wniosków wskazuje na ich zasadność, a to z uwagi na występowanie relacji zawodowych i prywatnych pomiędzy sędziami Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

W związku z wystąpieniem wskazanych przez sędziów Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu: ppłk P.S., ppłk B.S., płk Z.S., płk P.K., płk P.N., płk D.B., ppłk A.G., płk P.T., płk A.C. okoliczności, wpływających na ich bezstronność przy orzekaniu incydentalnej związanej z rozpoznaniem wniosku o wyłączenie sędziego należało wyłączyć wskazanych sędziów od rozpoznania spraw: Ko 34/24, Ko 36/24, Ko 37/24, Ko 38/24, Ko 39/24, Ko 40/24, Ko 44/24 oraz Ko 45/24.

Ponadto, z uwagi na wskazane przez sędziów okoliczności w postaci łączących ich relacji służbowych i prywatnych należało także z urzędu wyłączyć ich od sprawy głównej Kp 21/24.

Z uwagi na fakt, że na skutek wyłączenia wszystkich sędziów WSO w Poznaniu, a uprzednio także wszystkich sędziów WSO w Warszawie rozpoznanie sprawy w tych sądach jest niemożliwe. Zastosowanie w związku z tym będzie miała regulacja z art. 43 k.p.k., nakazująca sądowi wyższego rzędu, po stwierdzeniu z powodu wyłączenia sędziów niemożności rozpoznania sprawy w danym sądzie - przekazanie jej do rozpoznania sądowi równorzędnemu. W obowiązującej

strukturze sądownictwa wojskowego w Rzeczypospolitej Polskiej istnieją obecnie tylko dwa Okręgowe Sądy Wojskowe – w Warszawie i w Poznaniu jako sądy instancyjnie nadrzędne nad Wojskowymi Sądami Garnizonowymi. Obydwa Wojskowe Sądy Okręgowe zostały wyłączone od rozpoznania niniejszej sprawy – Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 4 września 2024 r., sygn. akt I KO 58/24 natomiast obecnie Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu. Nie ulega jednak wątpliwości, iż także w takiej sytuacji należy postąpić stosownie do wskazań przewidzianych treścią przepisu art. 43 k.p.k., mającego zastosowanie także w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych (art. 646 zd. 2 k.p.k.). Stosując kryterium zakresu i charakteru właściwości rzeczowej uznać należy, że sądem równorzędnym (a więc takim do jakiego się odnosi przepis art. 43 k.p.k.) do wojskowego sądu okręgowego, będzie w strukturze sądów powszechnych - sąd okręgowy. Słuszność tej konkluzji potwierdza treść art. 654 § 5 k.p.k., stosownie do której, wojskowy sąd okręgowy ma poza uprawnieniami i obowiązkami wskazanymi w §§ od 1 do 4 tego przepisu, także te, które w postępowaniu przed sądami powszechnymi przysługują sądowi okręgowemu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2019 r., I KO 16/19). Takiemu sądowi zatem jako równorzędnemu, przy równoczesnym stwierdzeniu niemożliwości przekazania sprawy do rozpoznania innemu wojskowemu sądowi okręgowemu, należało sprawę przekazać do rozpoznania. Sądem właściwym rzeczowo i miejscowo do merytorycznego rozpoznania niniejszej sprawy został wskazany Sąd Okręgowy w Warszawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[WB]

[ał]

